

MULTIPLIKACIJSKI UČINKI velikih športnih prireditev in njihova TRAJNOSTNA NARAVNANOST

Prof. dr. Maja Zalaznik

Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani

Po podatkih za leto 2018:

(Zavod RS Planica, MIZŠ; izvajalec projekta EF UL):

- Multiplikator za celotno dejavnost športa v Sloveniji **znaša 1,77**.
- *100 evrov dodatnega povpraševanja po športu na dolgi rok prinese 177 evrov za celotno domače gospodarstvo.*
- Multiplikator je višji od povprečnega multiplikatorja za dejavnosti v Sloveniji, ki znaša približno **1,66**.

Ključne ocene učinkov prvenstva za **slovensko gospodarstvo**:

- Posredni in neposredni ekonomski učinki prvenstva so generirali približno **4,1 milijona evrov prihodkov v slovenskem gospodarstvu**. Od posrednih prihodkov je bilo največ, to je **1,07 milijona evrov v gostinstvu**, nekaj manj kot **300 tisoč evrov z oddajanjem v najem**, blizu temu je tudi **oglaševanje**.
- Poleg navedenih neposrednih in posrednih prihodkov (4,1 milijona evrov) je bilo na račun tega dogodka ustvarjenih za dodatnih **4,1 milijona evrov končne porabe gospodinjestev**, **1,2 milijona evrov izvoza (storitev)**, **820.000 evrov davkov** ter **200.000 investicij**.
- **Skupna poraba**, ki jo je generiralo Evropsko prvenstvo v rokometu za ženske 2022 tako znaša **10,4 milijonov evrov**.

- **Multiplikator proizvodnje znaša 1,76** – za vsak evro začetnega povpraševanja je gospodarstvo v celoti ustvarilo 1,76 evra prodaje proizvodov in storitev.
- **Multiplikator celotne porabe znaša 3,89**, če štejemo celotne stroške prvenstva oz. **4,46** če upoštevamo zgolj delež stroškov, nastalih doma.
- Vsak evro, porabljen v organizaciji prvenstva, je tako (na dolgi rok) prinesel **4,46 evrov celotne potrošnje gospodinjstev, podjetij in države.**

Ključne ocene učinkov prvenstva za slovensko gospodarstvo:

- Posredni in neposredni ekonomski učinki prvenstva so po naši oceni generirali približno **4,39 milijona evrov prihodkov v slovenskem gospodarstvu**. Od posrednih prihodkov je bilo največ, **1,01 milijona evrov v turizmu in gostinstvu**, s slabimi **560 tisoč evri sledi oddajanje v najem**, temu sledijo razne storitve.
- Poleg navedenih neposrednih in posrednih prihodkov (4,39 milijona evrov) je bilo na račun tega dogodka zaradi plačil udeleženi za **4,6 milijona evrov končne porabe gospodinjestev**, **1,1 milijona evrov izvoza** (storitev), **1,008 milijona evrov davkov** ter **237 tisoč evrov investicij**.
- Skupna poraba, ki jo je generiralo prvenstvo, tako znaša **11.1 milijonov evrov**.

- **Multiplikator proizvodnje znaša 1,69** – za vsak evro začetnega povpraševanja je gospodarstvo v celoti ustvarilo **1,69 evrov** prodaje proizvodov in storitev.
- **Multiplikator celotne porabe** tako znaša **1,98** (*plačila članarin v tujino*), če štejemo celotne stroške prvenstva oziroma **4,26** če upoštevamo zgolj delež stroškov, porabljen v domovini.
- Vsak evro, porabljen v organizaciji prvenstva, je (na dolgi rok) prinesel **4.26 evrov celotne potrošnje gospodinjestev, podjetij ter države.**

Kako naprej?

- **Sistemski pristop** k pridobivanju, organizaciji in trajnostni izvedbi velikih športnih prireditev (priprava zakona in usmeritev/standardov trajnosti).
- Naloga organizatorjev, da pripravijo ustrezne **podatkovne podlage za pripravo dobre analitike** in s tem merjenja vseh multiplikacijskih učinkov.
- **Vzpostavitev satelitskih računov za šport na ravni države.**

HVALA...

ROKOMETNI ZVEZI SLOVENIJE IN ODBOJKARSKI ZVEZI SLOVENIJE, DA SMO LAHKO PRIPRAVILI IN PREDSTAVILI PREGLED UČINKOV.

Raziskovalci EF UL: **Daša Farčnik, Marko Pahor, Maja Zalaznik**

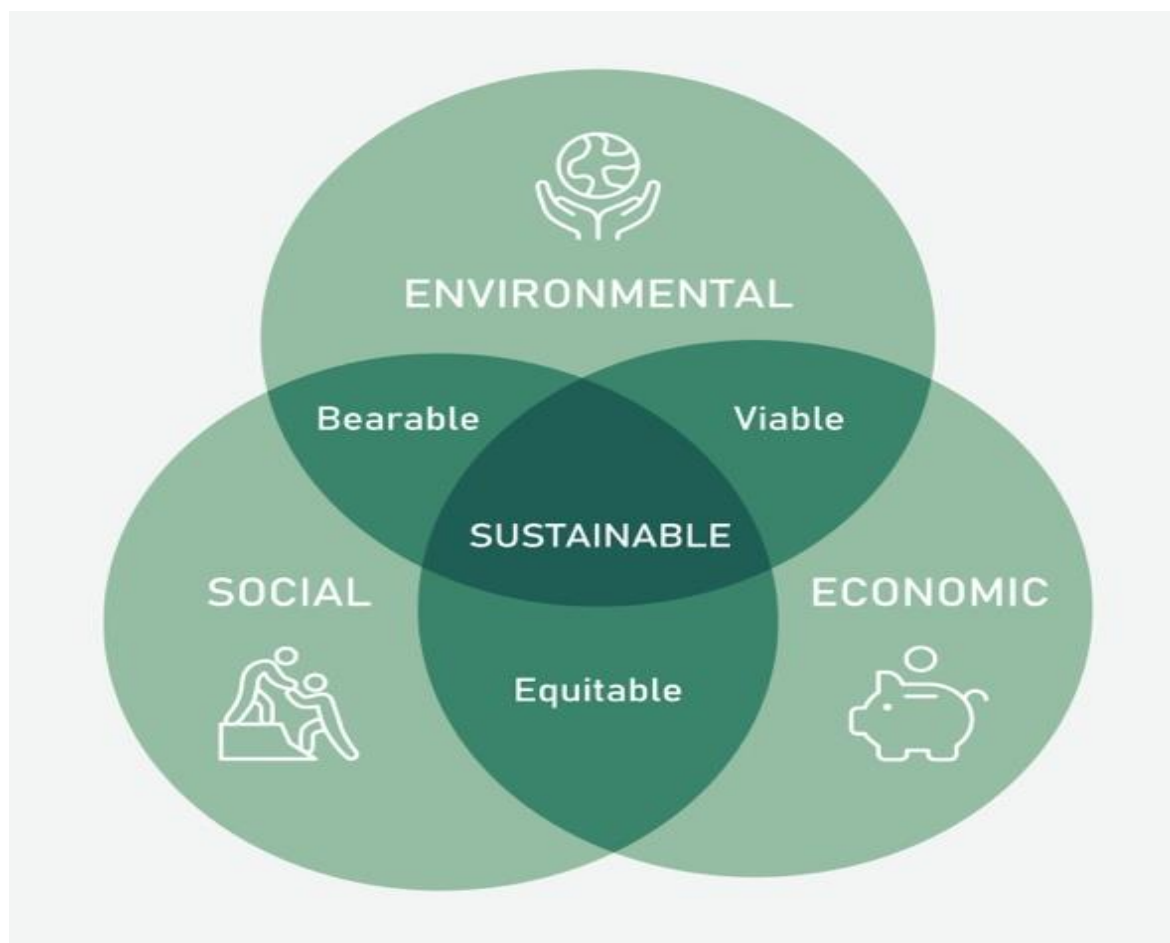

TRAJNOSTNI VIDIKI ŠPORTNIH PRIREDITEV

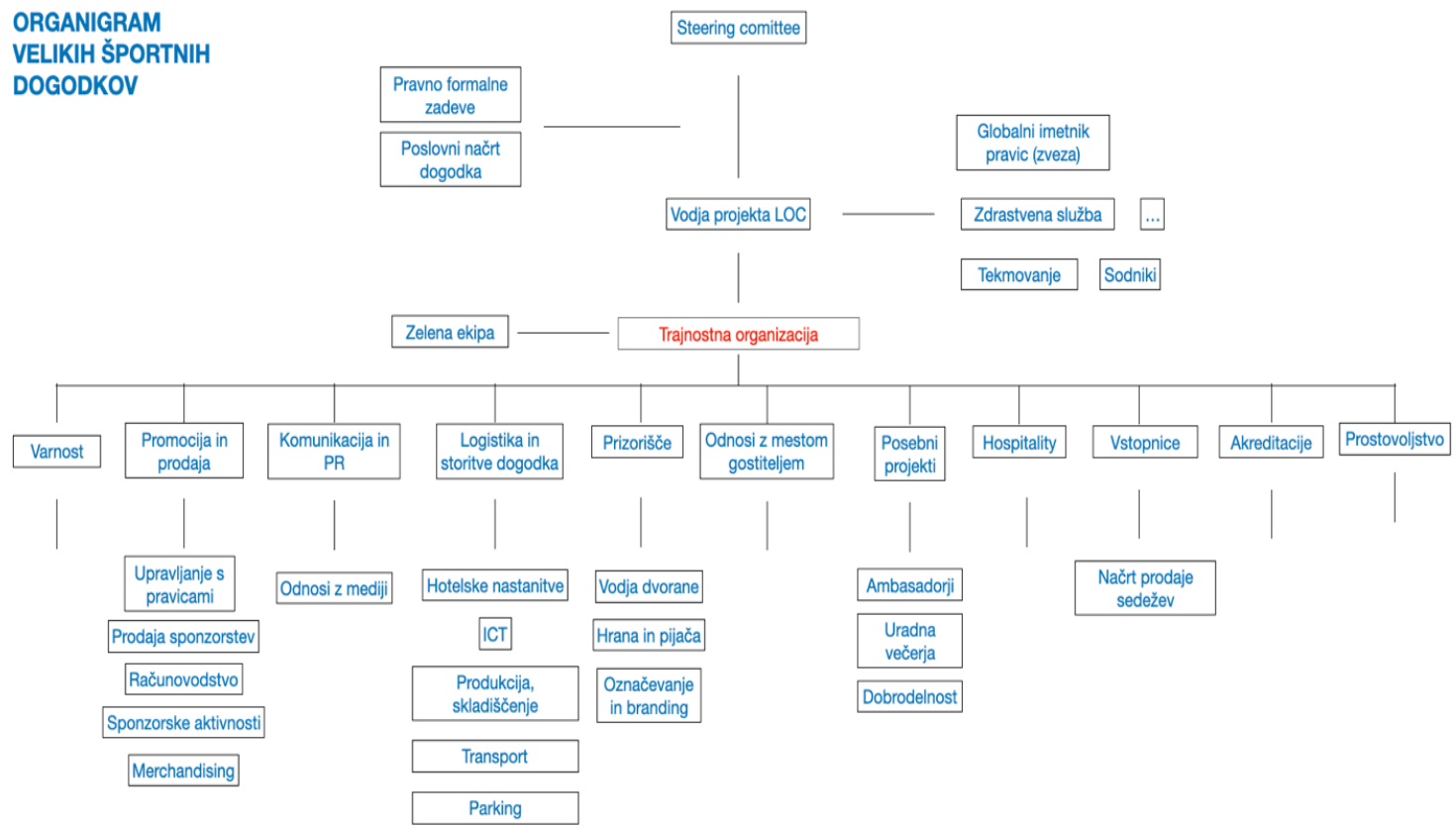
Okoljski, družbeni, ekonomski učinki in odgovornosti trajnosti.

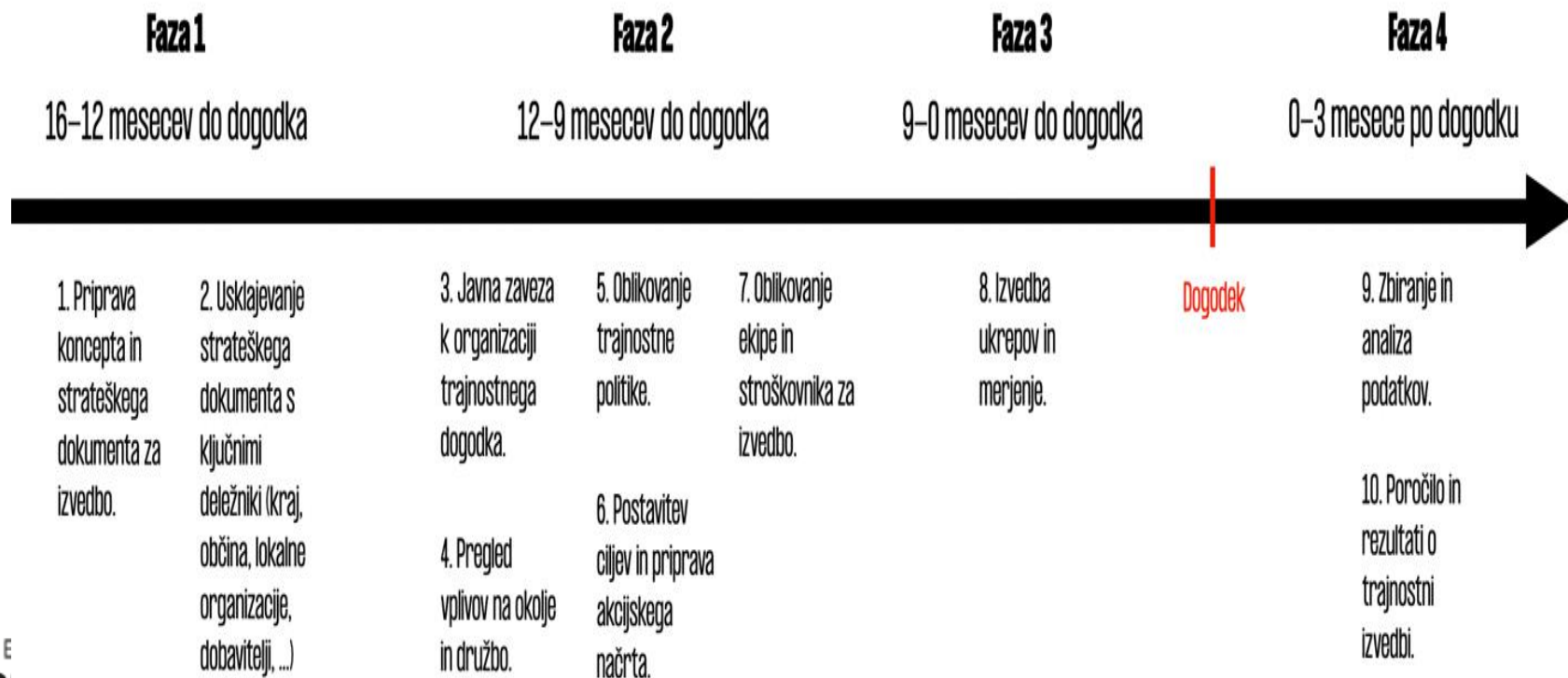
Organigram velikih športnih prireditev

(Pavli, Zalaznik, 2023)

ORGANIGRAM VELIKIH ŠPORTNIH DOGODKOV

Časovnica izvedbe - trajnost

Priročnik – usmeritve (Pavli, Zalaznik, 2023)

OKOLJSKI VIDIK	1. Mobilnost
	1. Odpadki
	1. Hrana in pijača
	1. Poraba energije
	1. Voda
	1. Trajnostno naročanje
	1. Naravno okolje
DRUŽBENI VIDIK	1. Sodelovanje z lokalno skupnostjo
	1. Komuniciranje
	1. Zapuščina
EKONOMSKI VIDIK	1. Finančna odgovornost

Trajnostni manager	Ime in priimek	€	Razvoj koncepta, strateški dokument, akcijski načrt, management projekta in priprava končnega poročila (9 mesecev)
Vodja Zelene ekipe	Ime in priimek	€	Vodenje in koordinacija vseh vpletenih deležnikov v izvedbo akcijskega načrta (9 mesecev)
Merjenje in obdelava podatkov	Ime in priimek	€	Zbiranje podatkov za vnos za izračun ogljičnega odtisa in ostalih podatkov (kazalnikov) za končno poročilo o uspešnosti projekta (7 mesecev)
Merjenje ogljičnega odtisa	Zunanji izvajalec (npr Climate partner)	€	Na podlagi prejetih vhodnih podatkov izmera Co2 izpustov za ključna področja (mobilnost, odpadki, energija...) in priprava končnega poročila
SUM		€	

WOMEN'S EHF EURO 2022: primer trajnostnega poročila

OZAVEŠČANJE O POMENU TRAJNOSTI JE NAŠA SKUPNA NALOGA...

- Privzemanje usmeritev trajnosti na ravni organizatorjev.
- ***Povežimo se:*** MGTŠ, MOPE, STO, OKS - ključni podporniki in podpisniki usmeritev za trajnostno naravnost športnih prireditev.

